

Zomerrapportage 2018

Gemeente Rheden

Datum vaststelling B&W : 4 september 2018

Datum besluitvorming Raad : 25 september 2018

Inhoud

1 Inleiding	3
2 Voorwoord	4
3 Programma's.....	8
1 Sociaal Domein	9
2 Ruimtelijk Domein	16
3 Bestuur en Veiligheid	19
4 Dienstverlening	21
5 Financiën	24
6 Overhead	25
7 Algemene dekkingsmiddelen.....	28
4 Bezuinigingen	29

1 Inleiding

Aanbieding en kader

Hierbij bieden wij u de Zomerrapportage 2018 aan. Het doel van deze rapportage is:

- inzicht geven in de voortgang van de in de begroting opgenomen prestaties;
- inzicht geven in de actuele begrotingspositie van het lopende begrotingsjaar 2018 op basis van het door uw Raad vastgestelde beleid;
- het geven van een eerste prognose van het te verwachten financiële resultaat in de jaarrekening 2018

2 Voorwoord

Alstublieft!

Voor het eerst presenteren wij u de Zomerrapportage over de Begroting 2018. De peilstok die tussentijds meet hoe we er financieel voor staan. 21 maart zijn er verkiezingen geweest en hebben we een nieuwe raad en college. Met deze zomerrapportage hebben we dus een nieuw document van een nieuw college. Kort, bondig en leesbaar waar we voortaan jaarlijks een goede gewoonte van willen maken.

Met deze stand van zaken (peildatum 1 juli) laten wij u zien waarin we afwijken ten opzichte van de lopende begroting en wat daarvan de oorzaak is. Waar valt het mee en waar valt het tegen? We hebben geprobeerd om de belangrijkste wijzigingen die zich na de peildatum hebben voorgedaan op te nemen in dit verslag en u voor te stellen welke aanpassingen nodig zijn. Hiermee geven wij u de mogelijkheid nog bij te sturen.

De Zomerrapportage 2018 geeft aan dat we 2,6 miljoen tekort hebben op de lopende begroting. Dit tekort wordt met name veroorzaakt door de extra kosten op de personeelsbudgetten en binnen het sociaal domein. Daarnaast zijn de beleidsvoornemens vanuit het Coalitieakkoord meegenomen in deze zomerrapportage.

Bij de behandeling van de Kadernota 2019 en de Jaarstukken 2017 heeft zowel uw raad als het college haar zorgen uitgesproken over de oplopende tekorten. Het college heeft inmiddels aan de ambtelijke organisatie de opdracht gegeven maatregelen inzichtelijk te maken om deze tekorten terug te brengen en evenwichtiger te spreiden over de komende jaren. Bij de behandeling van de begroting 2019 zullen voorstellen hiertoe aan uw raad worden voorgelegd.

Inmiddels is het proces gestart om te komen tot een hernieuwd transformatieplan 2.0.

Per 1 mei heeft de doorontwikkeling plaatsgevonden en is de organisatiestructuur gewijzigd. De organisatie werkt met de Global Goals en de nieuwe programma indeling is hier op afgestemd. Dit gaat echter pas bij de begroting van 2019 in werking en komt dus nog niet terug in deze zomerrapportage.

Opbouw van deze zomerrapportage

Deze Zomerrapportage kent de volgende opbouw:

- Hoofdstuk 3 geeft gedetailleerder inzicht in de ontwikkelingen, afwijkingen in prestaties en financiën per programma op basis van de inzichten ultimo juni 2018;
- In hoofdstuk 4 worden de bezuinigingen op realisatie beschouwd.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

Carol van Eert, Dorus Klomberg, Ronald Haverkamp, Gea Hofstede, Marc Budel

Financiële samenvatting effecten zomerrapportage 2018

In de zomerrapportage zijn de ontwikkelingen met financiële consequenties meegenomen voor de begroting 2018. Deze zijn per programma samengevat in onderstaande tabel. Een nadere toelichting op alle afwijkingen is opgenomen bij de diverse programma's.

Bedragen x € 1.000	Programma	S/I	2018
Begrotingsresultaat begroting 2018 (na Berap)			
- Structureel begrotingsresultaat		S	-1.755
- Incidenteel begrotingsresultaat		I	-1.154
Saldo Begrotingsresultaat 2018			-2.909
Aanpassingen			
- Septembercirculaire en overige mutaties		S	-36
- Septembercirculaire en overige mutaties		I	75
- Effecten jaarrekening 2017		S	-807
- Effecten jaarrekening 2017		I	200
- Effect maartcirculaire 2018 (incl. regeerakkoord)		S	336
Saldo na aanpassingen 2018			-232
Dekkingsplan Programmabegroting 2018			2.870
Coalitie-akkoord			-911
Actuele begroting			
- Structureel begrotingsresultaat		S	-2.408
- Incidenteel begrotingsresultaat		I	1.226
Saldo Actuele begroting voor Zomerrapportage			-1.182

Bedragen x € 1.000	Programma	S/I	2018
Actuele begroting			
- Structureel begrotingsresultaat		S	-2.408
- Incidenteel begrotingsresultaat		I	1.226
Saldo Actuele begroting			-1.182
Baten en lasten			
1. Sociaal Domein		S	-746
2. Ruimtelijk Domein		S	50
3. Bestuur en Veiligheid		S	-34
5. Financiën		S	234
6. Overhead		S	-157
7. Algemene dekkingsmiddelen		S	778
<i>Subtotaal structurele baten en lasten</i>		S	125
1. Sociaal Domein		I	-1.967
2. Ruimtelijk Domein		I	156
3. Bestuur en Veiligheid		I	-145
4. Dienstverlening		I	-120
6. Overhead		I	-555
7. Algemene dekkingsmiddelen		I	386
<i>Subtotaal incidentele baten en lasten</i>		I	-2.245
Saldo baten en lasten			-2.120
Toevoegingen en onttrekkingen reserves			
Onttrekking Reserve Armoedebeleid		I	48
Onttrekking reserve Onderhoud gebouwen		I	612
Mutaties reserves			660

Begrotingsresultaat Zomerrapportage 2018			-1.460
Begrotingsresultaat na Zomerrapportage 2018			-2.642
- Structureel begrotingsresultaat		S	-2.283
- Incidenteel begrotingsresultaat		I	-359

Het verwachte jaarresultaat inclusief de voorgestelde mutaties in de reserves is ten opzichte van de actuele begroting 2018 verslechterd met € 1.460.000. De structurele effecten zullen worden verwerkt in de Begroting 2019, tenzij anders aangegeven in de financiële analyses bij de programma's. Voor een nadere toelichting op alle verschillen verwijzen wij u naar de financiële analyse bij elk programma.

De overschrijding op het personeelsbudget zoals deze is gemeld in de Voorjaarsnota 2017, Bestuursrapportage 2017 en Jaarstukken 2017 werken door naar 2018. De door het college ingestelde Taskforce P-budget heeft de opdracht gekregen om de overschrijding op personeelsbudget zoveel mogelijk te voorkomen. Positieve effecten dienen zich nog niet direct aan vanwege doorlopende contracten en een relatief hoog langdurig ziekteverzuim. Daarnaast is in het kader van het project Regie in de Toegang een eerste analyse gemaakt van de personeelsformatie van de Sociale Gebieds Teams die in het najaar zal worden uitgewerkt.

Benadrukt dient te worden dat er met betrekking tot de bij het programma Sociaal Domein verwachte kosten van Wmo, Jeugd en Werk en Inkomen onzekerheden blijven gezien het altijd moeilijk in te schatten verloop naar het einde van het jaar toe.

Programmaplan

De eerder genoemde ontwikkelingen, uitgangspunten en kader resulteren in onderstaand programmaplan.

Programmaplan					
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
	2018	2018	2018	2018	2018
1. Sociaal Domein	-47.854	-503	-48.357	-2.713	-51.070
2. Ruimtelijk Domein	-10.648	410	-10.238	206	-10.032
3. Bestuur en veiligheid	-5.324	-20	-5.344	-179	-5.523
4. Dienstverlening	-2.168	10	-2.158	-120	-2.278
5. Financiën	-136	-996	-1.132	234	-898
6. Overhead	-13.158	137	-13.021	-712	-13.733
7. Algemene dekkingsmiddelen	76.632	330	76.962	1.164	78.126
Saldo van baten en lasten	-2.656	-632	-3.288	-2.120	-5.408
Saldo van toevoegingen en ontrekkingen reserves	-214	2.320	2.106	660	2.766
Resultaat	-2.870	1.688	-1.182	-1.460	-2.642

Voorstel en besluitvorming

Het college vraagt uw raad de zomerrapportage 2018 vast te stellen, de begroting 2018 hierop bij te stellen en hierbij specifiek te besluiten;

- Onttrekking aan de bestemmingsreserve Armoedebeleid (€ 48.000) voor de uitvoering van de sociale kredietverlening in 2018 door de Stadsbank Apeldoorn
- Onttrekking aan de reserve SBO gemeentelijke gebouwen (€ 612.000) voor de uitvoering van het onderhoud aan diverse panden in 2018 volgens het meerjarenonderhoudsplan

Burgermeester en Wethouders van Rheden,

C.F. van Eert
Burgermeester

J.W. Kettelerij
Secretaris

3 Programma's

1 Sociaal Domein

Programmadoelstelling

Onze gemeente heeft naast de wettelijke verantwoordelijkheden een aantal eigen verantwoordelijkheden concreet benoemd in het Meerjarenbeleidskader "Meedoen" 2017-2020. Om deze verantwoordelijkheden zo goed mogelijk in te vullen, zijn drie focuspunten geformuleerd, te weten:

- Een basis voor iedereen : over het individu en wat deze nodig heeft
- Samen onderweg : over de samenleving en de bereidheid om voor en met elkaar dingen te doen
- Meedoen makkelijk helpen maken : over de gemeente en wat deze moet doen om aan de andere focuspunten een bijdrage te leveren

Ontwikkelingen

- Met het aannemen van de Verordening Wet Kinderopvang 2017 zijn de criteria voor het SMI indicaties voor onze gemeente verbreed. We dienen rekening te houden met een structureel tekort op dit onderdeel de komende jaren.
- Vanaf 1 juli 2018 gaat de bestuurlijke afspraak tussen VNG, Jeugdzorg Nederland en Ministerie van VWS van kracht die ervoor zorgt dat pleegzorg standaard ingezet zal worden tot 21 jaar (was voorheen tot 18 jaar), tenzij het pleegkind heeft aangegeven geen gebruik meer te maken van pleegzorg. In Rheden passen we maatwerk toe en waar nodig zetten we al verlengde pleegzorg voor jeugdigen boven de 18.
- In overeenstemming met het raadsbesluit "Wijzigingsverordening GelrePas" d.d. 29 mei 2018 wordt de doelgroep voor de GelrePas verruimd.
- In overeenstemming met B en W-voorstel "Sociale kredietverlening in Rheden" d.d. 19 december 2017 wordt de sociale kredietverlening in de gemeente Rheden per 1 januari 2018 uitgevoerd door de gemeente Apeldoorn in de vorm van de Stadsbank Apeldoorn.
- Vanaf 1 januari 2015 is de Jeugdwet van kracht. In januari 2018 is een rapportage aan de Tweede Kamer aangeboden waarin een verslag wordt gedaan van de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk. Naar aanleiding van deze evaluatie benutten we het daaropvolgende landelijke actieprogramma Zorg voor Jeugd, onder andere door het aangaan van een regionale deal jeugd. Daarmee versterken we de transformatie die regionaal is ingezet om de jeugdhulp voor de inwoners te verbeteren.
- De VNG is met het kabinet in overleg gegaan over knelpunten sociaal domein. De benoemde knelpunten en de toezeggingen van het Rijk zijn:
 - Knelpunt : de stapeling van tekorten voor een aantal gemeenten; Toezegging : instelling van een Fonds Tekortgemeenten
 - Knelpunt : de tekorten in de Bundeling Uitkeringen inkomensvoorzieningen (BUIG); Toezegging : de ROB brengt advies uit over het functioneren van de systematiek van de BUIG
 - Knelpunt : de volumegroei in de uitgaven voor jeugd; Toezegging : er komt een onderzoek naar de feitelijke uitgaven voor jeugd
 - Knelpunt : de gevolgen van openeinde regelingen, zoals die rond het abonnementstarief en bewindvoering ; Toezegging : Rijk en VNG zoeken samen naar maatregelen om de financiële risico's van de regelingen te beperken
- Het btw-regime voor onder andere investeringen in sportaccommodaties wordt aangepast. Onder voorwaarden kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen tot 1 januari 2019 de btw die aan hen in rekening wordt gebracht bij investeringen in sportaccommodaties, sportmaterialen en voor beheersmatige kosten zoals energie, in aftrek brengen. Vanaf 2019 vervalt de mogelijkheid tot aftrek van de btw voor genoemde organisaties. Er is door het Rijk een compensatieregeling in het leven geroepen. De exacte hoogte van het compensatiebedrag is op dit moment niet in te schatten.

Prestaties

Dit waren we van plan	Afwijking
Programmadoelstelling E : Voldoende en toegankelijke algemene voorzieningen.	
in 2018 realiseren wij in drie kernen een voorziening voor formulierenhulp en lichte ondersteuning bij de thuisadministratie	In maart is een voorziening in de kern Rheden geopend. In september en oktober volgen respectievelijk Dieren en Velp. De streefwaarde van 500 inwoners bereiken in 2018 is te ambitieus. De "loop naar" de Formulierenhulp moet nog op gang komen. In de tweede helft van 2018 zal hieraan extra aandacht worden besteed. We verwachten dit jaar 200 inwoners te bereiken met de formulierenhulp.
	Er zijn gesprekken met Vivare over de verbetering van toegankelijkheid in wooncomplexen. Het realiseren van verbetering van drie complexen lijkt te ambitieus gesteld.
Programmadoelstelling H : Passend werk en (arbeidsmatige) dagbesteding zijn beschikbaar.	
Wij voeren met minimaal 150 ondernemers, binnen kansrijke branches en ondernemingen, gesprekken over de mogelijkheden passende werkplekken te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Er lopen verschillende projecten zoals o.a. DreamJob en Veluwezoom. De ambitie van 150 gesprekken met ondernemers, lijkt te ambitieus, maar 75 ondernemers is realistisch en behaald. Er zijn in kwartaal 1 en 2 prestaties gegeven bij onder andere de Ondernemers Club Rheden en De Dels. Vanuit deze kennismaking zijn vervolgesprekken gevoerd. Daarnaast zijn er contacten gelegd met werkgevers buiten de ondernemersvereniging. De kansen die voortkomen uit de gesprekken worden concreet opgepakt in projecten en plaatsingen.
Wij formuleren in 2018 nieuw gemeentelijk stagebeleid en creëren extra stageplekken in huis.	In verband met personele wisselingen heeft er een nieuwe prioritering van werkzaamheden/aandachtsvelden plaats gevonden en komt er in 2018 geen nieuw gemeentelijk stagebeleid.

Wat gaat het kosten

Programma	1. Sociaal domein				
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
	2018	2018	2018	2018	2018
Lasten	65.193	503	65.696	3.100	68.796
Baten	17.339	0	17.339	387	17.726
Saldo van baten en lasten	-47.854	-503	-48.357	-2.713	-51.070
Reserves					
Toevoeging	244	0	244	0	244
Onttrekking	9	0	9	660	669
Resultaat	-48.090	-503	-48.593	-2.053	-50.646

Financiële analyse zomerrapportage 2018 - gewijzigde begroting 2018

Ten opzichte van de actuele begroting 2018 is het financieel effect van de mutaties in de zomerrapportage 2018 per saldo: € -/- 2.053.000 (nadeel). De belangrijkste mutaties kunnen als volgt worden toegelicht.

Programma		1. Sociaal domein	
Productnummer	Onderwerp	Bedrag in € 1.000	Inc. / Struct.
252	Doordecentralisatie OHV	-37	I
De gemeente ontvangt van het Rijk (o.b.v. het leerlingenaantal) middelen ten behoeve van het voortgezet onderwijs. Deze middelen worden inzake het Titusbrandsma college te Velp doorgedecentraliseerd. Dit bedrag is gelijk aan de ontvangen uitkering vanuit de rijksoverheid. Meer leerlingen hebben voor een hogere uitkering (die wordt verantwoord onder programma 7 Algemene dekkingsmiddelen), maar ook uitgaven gezorgd.			
258 en 345	Leerlingenvervoer / Voorz. Wmo - Collectief vervoer	-362	I
In het Raadsvoorstel "Ontwerpbegroting 2018-2022 BVODRAN" d.d. 29 mei 2018 zijn de extra lasten vanaf 2018 berekend voor het doelgroepenvervoer. Daarbij is door AVAN nog geen rekening gehouden met een uit te werken solidariteitsafwikkeling en te implementeren maatregelen voor kostenbeheersing. Dit resulteert in een structurele begrotingsaanpassing van € 200.000 en een incidentele begrotings-aanpassing van € 162.000 voor 2018. De extra lasten zijn al verwerkt in de Kadernota 2019.			
281 t/m 286	Sport - HR21-bijstelling	-12	I
De uitwerking van HR21 valt voor het Sportbedrijf nadelig uit in verband met het grote aantal medewerkers die buiten kantoor tijden werkzaam zijn. Dit is structureel al verwerkt in de kadernota.			
291	Kunst en cultuur	-26	S
Als gevolg van een wettelijk verplichte invoering van een cao voor cultuurbedrijf RiQQ m.i.v. 2018 ontstaat er een tekort van 26.000 in 2018. De dekking hiervoor komt uit de vrijval van de daarvoor bedoelde stelpost in programma 5.			
291	Wachtgeld muziekschool Allegra	-50	I
Recente jurisprudentie heeft bepaald dat wachtgeldregelingen voor ambtenaren aangepast moeten worden aangepast aan de huidige pensioenleeftijd. Er is besloten de regeling met het personeel van de muziekschool aan te passen aan de laatste ontwikkelingen omtrent de pensioengerechtigde leeftijd.			
321 en 331	Bijstand en inkomstenvoorziening - BUIG - Rijksbijdrage	822	I

In april 2018 is het nader voorlopig macrobudget 2018 voor de BUIG-uitkering vastgesteld. De nu berekende autonome ontwikkeling gaat ervan uit dat het bedrag voor onze gemeente voor 2018 tot en met 2022 gelijk blijft. Voor 2018 bedraagt de aanpassing ten opzichte van de primitieve begroting € 822.000. Dit is structureel al verwerkt in de kadernota. De verhoging volgt uit de verhoging van het (landelijk) macrobudget, die te verklaren is uit de verwerking van realisatiecijfers (volume en prijs) over 2017 en een verhoogde asielinstroom. Daarnaast blijkt uit de gemeentelijke bestedingen over 2017 dat de gemiddelde prijs gestegen is met circa € 9 per uitkering. Dit leidt ook tot een verhoging van het budget.			
321 en 331	Bijstand en inkomstenvoorziening - BUIG - Uitgaven	-350	I
We zien het aantal inwoners dat een beroep doet op bijstand, nadat in het eerste helft van dit jaar sprake was van een lichte stijging, mede door een hogere instroom, deze inmiddels weer licht dalen en verwachten dat het komende halfjaar deze trend zich voortzet. Daar waar medio vorig jaar het bestand nog op 1100 klanten werd vastgesteld, zien we een trend dat deze in de loop van dit jaar naar 1000 zal afnemen. Desondanks zijn de uitgaven ten opzichte van het berekende budget in de begroting licht gestegen. Het budget is namelijk niet alleen gericht op het aantal klanten waarmee wordt gerekend, maar wordt mede veroorzaakt door het beroep op de bijstand door startende zelfstandigen, door het verstrekken van loonsubsidies en inkomensaanvullingen en door een lagere inkomst op verhaal. Verder tellen een aantal specifieke regelingen (IOAW en IOAZ) mee. Daarbij moeten we in de vaststelling van het budget tevens rekening houden met een eerdere in de begroting opgenomen structurele taakstelling van € 315.000,-. Op basis van het nieuwe coalitieakkoord is stevig ingezet op de totstandkoming van een nadere analyse, gericht op de beschikbare informatie rond het klantenbestand en welke sterke en aandachtspunten er zijn in het werkveld van Werk&Reintegratie. Binnen afzienbare tijd zal daarvan de uitkomst definitief beschikbaar zijn en kan er gefundeerd ingezet worden op het treffen van de meest effectieve maatregelen om het aantal klanten richting werk te begeleiden, waaronder de inzet op parttime werk. Ondertussen werken we actief op het realiseren van een verdere uitstroom door middel van diverse projecten. De afspraak is daarbij gemaakt dat bij een succesvolle uitstroom de vrijgevalen BUIG-middelen kunnen worden ingezet voor re-integratie van de groep met een middellange afstand tot de arbeidsmarkt. De voorbereiding tot het aantrekken van een opgavemanager voor deze inzet is gaande.			
321 en 331	Bijstand en inkomstenvoorziening - BUIG - Vangnet	-392	I
In de VJN 2017 was voor het begrotingsjaar 2018 de vangnetuitkering 2017 als een incidentele bate meegenomen voor een bedrag van € 900.000. Op basis van het definitief (en lager) tekort op BUIG 2017 moet dit worden bijgesteld naar € 508.000. De definitieve beschikking wordt naar verwachting uiterlijk december 2018 ontvangen. Uitkering vindt dan plaats in februari 2019.			
321 t/m 331	Bijzondere bijstand - Kredietbank	-48	I
In overeenstemming met B en W-voorstel "Sociale kredietverlening in Rheden" d.d. 19 december 2017 wordt de sociale kredietverlening in de gemeente Rheden per 1 januari 2018 uitgevoerd door de gemeente Apeldoorn in de vorm van de Stadsbank Apeldoorn. Voor de 2018 het om € 48.000 dat ten laste van de reserve stelpost Armoedebeleid wordt gebracht. Zie ook post Bestemmingsreserves verderop in deze toelichting.			
326	Werkgelegenheid - Bijdrage Presikhaaf Bedrijven en Scalabor	-89	I

In het Raadsvoorstel "Zienswijze overdracht Presikhaaf aan Scalabor" d.d. 7 november 2017 zijn de extra lasten vanaf 2018 berekend die verbonden zijn met de overdracht van de (bedrijfs)activiteiten en daarmee samenhangende activa en contracten van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor. De extra lasten zijn al verwerkt in de Kadernota 2019.			
327 / 326	Beschut Werk en Re-integratie	76	I
Voor mensen met een arbeidsbeperking bestaat sinds kort de mogelijkheid voor een beschut werkplek. In de ambitieuze programmabegroting 2018 is uitgegaan van 25 werkplekken maar 10 blijkt een realistischer verwachting. Hierdoor verwachten wij voor beschut werk een onderschrijding van € 297.000 Daarnaast is voor de ESF - subsidie "Actieve inclusie d.m.v. een sluitende aanpak 2015-2016" in 2018 een definitieve beschikking ontvangen voor een bedrag van € 251.000. Deze subsidie aangevuld met een deel van de onderschrijding op beschut werk wordt ingezet voor re-integratie. In totaal is er daarmee € 472.000 extra beschikbaar gemaakt om extra in te zetten op reïntegratieinstrumenten en -projecten. In dit verband kan worden genoemd de ABC-metingen, project Doorslag en project Groeibanen.			
327	Inburgering	-150	I
Tot en met 2017 werden de kosten voor inburgering gedekt uit de van COA ontvangen middelen voor maatschappelijke ondersteuning (RMBA). Vanaf 2018 ontvangen we hiervoor de middelen via een doel-uitkering van het gemeentefonds. Deze komen binnen op programma 7.			
337	Schuldhulpverlening	-86	I
Op grond van de meicirculaire 2018 zijn nieuwe incidentele middelen beschikbaar in de vorm van een doeluikering voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening, te weten € 86.000 voor 2018 en € 71.000 voor 2019 en 2020 (die worden verantwoord onder programma 7 Algemene dekkingsmiddelen). . Deze nieuwe middelen kunnen worden ingezet onder andere om al in 2018 te kunnen starten met de toegekende beleidsinitiatieven voor 2019 (kwaliteitsmedewerker en communicatie), de inzet van een preventiemedewerker gebiedsteam Rheden (8 uur per week) en de voorbereiding van het project "Vroeg Eropaf" (vroegsignalering van betalingsachterstanden bij nutsvoorzieningen als energie, water, zorgverzekering, wonen en belastingen).			
338	Beleid Sociaal Domein - Gelrepas	-32	I
In overeenstemming met het raadsbesluit "Wijzigingsverordening GelrePas" d.d. 29 mei 2018 wordt de doelgroep voor de GelrePas verruimd. De programmakosten voor de uitbreiding van de doelgroep zijn geraamd op € 45.000,- per jaar. De bijbehorende uitvoeringskosten zijn € 18.000 per jaar. De meerkosten voor 2018, zijnde € 22.500,- (programmakosten GelrePas) en € 9.000,- voor de daarbij behorende uitvoeringskosten. Dit is structureel al verwerkt in de kadernota.			
343	Beleid Sociaal Domein - Leefbaarheid en Activering	40	I
Eenmalige onderschrijding verwacht in 2018. Dit hangt onder andere samen met het verlengen van de samenwerking met de huidige welzijnsdiensten. De huidige afgesproken prijs is erg scherp. Daarbij is deze drie jaar niet geïndexeerd. In 2019 is er geen overschot door aanbesteding Welzijnsdiensten en een toename van inwonersdynamiek, d.w.z. de zelfraadzaamheid.			
347	Huishoudelijke verzorging - HHT	-280	S

Als gevolg van de AMvB reële prijs, een autonome wettelijke ontwikkeling, wordt het uurtarief HHT naar verwachting verhoogd met 10 % met terugwerkende kracht vanaf 1 april 2018. Dit leidt tot € 180.000 extra kosten. Wij volgen de afspraken die in MGR-verband nog moeten worden gemaakt. Daarnaast zien we een groei van het aantal klanten met 5 % die leidt tot een kostenstijging met € 100.000. Een nadere duiding hiervan is nog niet te geven. Een vergelijking met omliggende gemeenten is nu nog niet mogelijk omdat dat overzicht nog niet voorhanden is.			
348	Vrijwilligerswerk en mantelzorg	40	I
Eenmalige onderschrijding 2018 vanwege financiering inloophuis Dieren middels eenmalige bijdrage externe fondsen. In 2019 reguliere subsidieaanvraag.			
350	Wmo - ZIN Begeleiding en Pgb	-130	S
Op basis van de huidige beschikkingenadministratie en nog onvoldoende inzicht in de verzilveringsgraad is een volume-effect nog niet in te schatten voor 2018. Het prijseffect als gevolg van een verhoging van de inkooprijzen bedraagt € 130.000 uitgaande van het OVA-percentages van 2,96 %. OVA staat voor Overheidsbijdrage aan de Arbeidsontwikkeling. Het Rijk voegt aan het integratiebudget sociaal domein (die wordt verantwoord onder programma 7 Algemene dekkingsmiddelen) jaarlijks de zogenaamde OVA-middelen toe. De OVA-middelen zijn bedoeld om loon- en prijsstijgingen te dekken. Mogelijk moet ook nog rekening worden gehouden met hogere kosten voor het instellingenvervoer maar daarvoor is een nadere analyse nodig.			
350	Wmo - Dagelijkse Ondersteuning	-40	S
Op basis van de huidige beschikkingenadministratie en nog onvoldoende inzicht in de verzilveringsgraad is een volume-effect nog niet goed in te schatten voor 2018. Het prijseffect als gevolg van een verhoging van de inkooprijzen bedraagt € 40.000 uitgaande van het OVA-percentages van 2,96 %. Het Rijk voegt aan het integratiebudget sociaal domein (die wordt verantwoord onder programma 7 Algemene dekkingsmiddelen) jaarlijks de zogenaamde OVA-middelen toe.			
351	Jeugd - ZIN en Pgb	-270	S
Op basis van de huidige beschikkingenadministratie en nog onvoldoende inzicht in de verzilveringsgraad is een volume-effect nog niet in te schatten voor 2018. Het prijseffect als gevolg van een verhoging van de inkooprijzen bedraagt € 270.000 uitgaande van het OVA-percentages van 2,96 %. Het Rijk voegt aan het integratiebudget sociaal domein (die wordt verantwoord onder programma 7 Algemene dekkingsmiddelen) jaarlijks de zogenaamde OVA-middelen toe. Mogelijk moet ook nog rekening worden gehouden met hogere kosten voor het instellingenvervoer maar daarvoor is een nadere analyse nodig.			
371	Volksgezondheid	113	I
Vanuit de afwikkeling jaarrekening VGGM ligt bij het algemeen bestuur een voorstel voor een teruggave van € 123.000 door lagere kosten voor GGD-Facilitaire Zaken en lagere kosten voor GGD 0-4 jarigen. Hiervan wordt € 10.000 toegevoegd aan het budget voor beweegcoaches.			
374	Beleid Jeugd en Volksgezondheid - Bijdrage JGZ	50	I

In 2018 is de bekostigingssystematiek voor de jeugdgezondheidszorg gewijzigd. De systematiek is voor drie jaar vastgesteld en wordt in 2020 geëvalueerd. gewijzigde bekostigingssystematiek leidt voor Rheden tot een lagere jaarlijkse bijdrage. Er is rekening gehouden met de loon- en prijscompensatie voor 2019. Structurele verlaging bedraagt € 50.000. De lagere lasten zijn al in de Kadernota 2019 verwerkt.			
Diversen	Salariskosten	-888	I
Binnen dit programma verwachten wij een overschrijding van € 888.000 bij de afdeling Toegang. Dit is te verdelen in € 452.000 inhuur om de werkdruk op te vangen, € 346.000 voor vervanging bij ziekte en bovenformativiteit en € 90.000 voor het inlopen van wachtlijsten. Van de overschrijding is met het B en W-voorstel "Inhuur derden" € 312.000 en met het B en W-voorstel "Inhuur medewerkers team Toegang" € 248.000 al goedgekeurd.			
Diversen	Onderhoud gebouwen	-612	I
Voor het onderhoud aan diverse panden (o.a. sporthal Theothorne en Gymzaal Huijgenslaan) in 2018 wordt onderhoud uitgevoerd conform het meerjarenonderhoudsplan. Totaal van het onderhoud bedraagt € 612.000. De uitgaven wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve SBO Gemeentelijke budgetten.			
Bestemmingsreserves	Reserve SBO Gemeentelijke gebouwen	612	I
Voor het onderhoud aan diverse panden (o.a. sporthal Theothorne en Gymzaal Huijgenslaan) in 2018 wordt onderhoud uitgevoerd conform het meerjarenonderhoudsplan. Totaal van het onderhoud bedraagt € 612.000. De uitgaven wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve SBO Gemeentelijke budgetten.			
Bestemmingsreserves	Reserve Armoedebelaid	48	I
In overeenstemming met B en W-voorstel "Sociale kredietverlening in Rheden" d.d. 19 december 2017 wordt de sociale kredietverlening in de gemeente Rheden per 1 januari 2018 uitgevoerd door de gemeente Apeldoorn in de vorm van de Stadsbank Apeldoorn. Voor de 2018 het om € 48.000 dat ten laste van de reserve stelpost Armoedebelaid wordt gebracht.			
Totaal		-2053	

2 Ruimtelijk Domein

Programmadoelstelling

Versterking van een robuuste, aantrekkelijke en duurzame leefomgeving.

Ontwikkelingen

- In 2018 gaan we een zwerfafvalvisie opstellen. De kosten voor het opstellen van de visie worden gedekt binnen de huidige begroting (subsidie zwerfafval Nedvang). Deze visie wordt integraal en samen met onze inwoners opgesteld.
- Vanuit het project "Sociale Ruimte" werken er momenteel ongeveer 40 personen in de openbare ruimte. Binnen het project bieden we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid geven om te groeien, wat leidt tot duurzame uitstroom en het verbeteren van hun toekomstperspectief.
- In maart 2018 is de subregionale Woonagenda 2017-2027 vastgesteld door de gemeenten Arnhem, Renkum, Overbetuwe, Lingewaard, Rozendaal en Rheden. Thema's, die we gezamenlijk op willen pakken gaan over goede afstemming van nieuwbouwprojecten, meer zicht op de sociale- en middeldure huursector en huisvesting voor bijzondere doelgroepen. Verduurzamen van de woningvoorraad en vernieuwende woonmilieus en woonvormen. Vanaf 1 juli 2018 gaan we als subregio een procesregisseur bekostigen om de uitvoering te begeleiden. Uitwerking van de verschillende thema's brengt ook kosten met zich mee. Daarnaast zijn wij als gemeente vanaf 1 juli 2018 aan de beurt om de rol van voorzitter/secretaris op ons te nemen voor overleg in de subregio.
- In het coalitieakkoord is afgesproken dat het programma De Rhedense Klimaataanpak 2016-2020 halverwege de looptijd wordt geëvalueerd en, mede naar aanleiding van nieuwe landelijke ontwikkelingen, wordt doorgezet als programma Klimaat 2020-2023 met nieuwe focuspunten en een nieuw uitvoeringsprogramma. In december wordt dit nieuwe programma aan de raad voorgelegd.
- Vanwege de economische groei in Nederland stijgen de prijzen. Dit heeft consequenties voor diverse aanbestedingen. Middels collegebesluit zijn een aantal kredieten bijgesteld. De prijzen liggen gemiddeld 10% tot 20% hoger dan de ramingen. De financiële gevolgen worden uiteindelijk duidelijk in de afschrijvingskosten in de begroting 2019 e.v..

Prestaties

Dit waren we van plan	Afwijking
Investeringsprojecten	
(Integrale) investeringsprojecten 2018	De uitvoering van de projecten Veerstraat te Dieren en Jeruzalem te Velp worden niet in 2018 opgestart. De voorbereiding start in 2018, uitvoering 2019. Dit vanwege prioritering van andere projecten en een beperkte capaciteit.
Beheerplannen	
Opstellen beheerplannen (wegen, groen en spelen)	In 2018 wordt gestart met de kadernota Openbare Ruimte, aansluitend worden de beheerplannen opgesteld. De voorbereidingen voor de kadernota en beheerplannen zijn inmiddels opgestart. Bij het opstellen van de nieuwe kadernota Openbare Ruimte gaan we van

	kwaliteitsgericht beheer naar beheer op basis van risico's (assetmanagement). De keuzes van beheer worden bepaald aan de hand van prioritering van deze risico's. Met de totstandkoming van de kadernota Openbare ruimte geven we ook invulling aan de motie Beheer Openbare Ruimte is maatwerk (LTA).
Subdoelstelling 6: Het behouden, benutten en versterken van de mogelijkheden van het Rhedens (cultuur)landschap.	
Subdoelstelling 6, streefwaarde 1: In 2019 is het actieprogramma van het LOP afgerond.	De verleende subsidie van de Provincie voor het meerjarencontract landschap 2015-2018 is verlengd met 1 jaar. Een groot deel van de projecten is gerealiseerd, de overige projecten zijn opgestart en worden afgerond in 2019.
Subdoelstelling 4 : Een veilig en bereikbare woon- en werkomgeving.	
Subdoelstelling 4, prestatie 1: in 2018 worden de 30km zones in Dieren Noord-Oost en de Steeg zuid gerealiseerd.	De uitvoering van de 30 km zone De Steeg zuid is niet meer haalbaar in 2018. Wel zal nog dit jaar de planvorming worden opgestart. Dit vanwege prioritering van andere projecten en een beperkte capaciteit.
Subdoelstelling 4, prestatie 2: In samenwerking met de andere (spoor)gemeenten en overheden de toename van het goederenvervoer, het vervoer van gevaarlijke stoffen en de wettelijke naleving hiervan over de IJssellijn te voorkomen en/of te monitoren.	De huidige subdoelstelling 4, prestatie 2 is niet geheel juist geformuleerd, deze moet zijn: In samenwerking met de andere (spoor)gemeenten en overheden de toename van het goederenvervoer te voorkomen en het vervoer van gevaarlijke stoffen en de wettelijke naleving hiervan over de IJssellijn te monitoren.
Subdoelstelling 4, prestatie 7: Het grondgebied van de gemeente heeft een goed netwerk voor de fietser. In 2018 zal, mits goedkeuring wordt verkregen van de Raad, gestart worden met de realisatie van de snelle fietsroute Arnhem/Dieren. Daarnaast zal zowel het verharderen van het fietspad Schapenbergweg te Dieren als de aanleg van de fietsvoorzieningen Havikerwaard de Steeg worden opgeleverd. Afhankelijk van de uitkomst Motie 'Schooljeugd veilig op het fietspad' en het eventueel beschikbaar stellen van middelen zal er verlichting worden aangelegd op de fietsverbinding Doesburg-Het Rhedens te Dieren.	Het project "60 km zone Havikerwaard en fietsvoorziening" is in twee delen geknipt: Deel 1: Wegvak vanaf de komgrens De Steeg t/m op- en afritten A348. Realisatie conform voorstel, start na de bouwvakvakantie. In deze fase wordt tevens de 60 km zone ingesteld voor de gehele Havikerwaard. Deel 2: Weerdsdijk. Onderzoek naar mogelijkheden/kosten vrij liggend fietspad. Voorstel in het najaar naar de raad. Realisatie in 2019.
Subdoelstelling 5 : Het vergroten van de kwaliteit van de bestaande kernen en het buitengebied.	
Prestatie 1: in 2018 zullen de projecten Middellaan en Zuiderparallelweg worden uitgevoerd.	Deze twee projecten zijn gesplitst. Het project Middellaan/Gravin Adellaan is in voorbereiding en wordt begin 2019 uitgevoerd. Zuiderparallelweg is uitvoering afhankelijk van de snelle fietsroute. De uitvoering zal in ieder geval niet plaatsvinden in 2018.

Wat gaat het kosten

Programma 2. Ruimtelijk domein					
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
	2018	2018	2018	2018	2018
Lasten	22.200	15	22.215	70	22.285
Baten	11.552	425	11.977	276	12.253
Saldo van baten en lasten	-10.648	410	-10.238	206	-10.032
Reserves					
Toevoeging	136	0	136	0	136
Onttrekking	105	0	105	0	105
Resultaat	-10.679	410	-10.269	206	-10.063

Financiële analyse zomerrapportage 2018 - gewijzigde begroting 2018

Ten opzichte van de actuele begroting 2018 is het financieel effect van de mutaties in de zomerrapportage 2018 per saldo: € 206.000 (voordeel). De belangrijkste mutaties kunnen als volgt worden toegelicht.

Programma 2. Ruimtelijk domein			
Productnummer	Onderwerp	Bedrag in € 1.000	Inc. / Struct.
622	Openbaar groen	-70	I
Stormschade januari 2018. Deze kosten zijn niet begroot. Ten aanzien van het eerder ingediende B&W stuk blijkt de schade groter te zijn dan toen werd ingeschat.			
509	MFA's	-124	I
Door bouwkundige maatregelen (De Bundel), einde verhuur in afwachting van verkoop (Den Heuvel), algemene problematiek rond Nieuw Bergstein alsmede enkele kleinere correcties, zal de verwachte huurinkomst binnen dit product ca. € 134.000 achterblijven. De totale kosten zullen ca. € 10.000 lager uitvallen zodat totaliter een tekort te rekenen is van € 124.000.			
756	Leges WABO	350/50	I/S
Tot nu toe is er voor € 123.000 extra aan leges opgelegd. Naar verwachting komen er dit jaar dus veel meer leges binnen dan begroot. Dit is te verklaren door een aantal grote projecten dat na de crisis opnieuw is opgestart en nu klaar is voor vergunningaanvraag. De grote projecten zijn bijvoorbeeld bouw van een groot logistiekcentrum in Spankeren, fase 3 van Hof van Soeren (19 woningen), deel van de uitvoering van Traverse Dieren. Daarbij zullen dit jaar nog een aantal andere grote aanvragen volgen, namelijk het zwembad, bouw van 27 woningen in Velp, uitbreiding van de Gazelle. Dit jaar is uitzonderlijk qua inkomsten. Naar verwachting zullen de legeskosten na dit jaar wel hoger blijven dan onze huidige begroting. Van de € 400.000 extra inkomsten is € 350.000 incidenteel en €50.000 structureel.			
Totaal		206	

3 Bestuur en Veiligheid

Programmadoelstelling

Het besturen van de gemeente Rheden op een effectieve, efficiënte en maatschappelijk verantwoorde wijze.

Verbetering van leefbaarheid en vermindering van (georganiseerde) criminaliteit waardoor inwoners zich veilig voelen binnen de gemeente Rheden.

Inzetten op samenwerking op lokaal, regionaal, landelijk en mondiaal niveau om doelen te bereiken. Het credo is 'Samen met de samenleving'.

Ontwikkelingen

Bestuur

In het Coalitieakkoord 2018-2022 wordt opdracht gegeven om de huisvesting van zorgbureau 's en arbeidsmigranten te reguleren. In 2018 wordt hiermee gestart.

Met partners, zoals inwoners, raad, college en ambtenaren wordt op twee A4tjes beschreven welke rollen, taken en verantwoordelijkheden ieder heeft in de samenwerking. Deze notitie wordt geen keurslijf.

Prestaties

Dit waren we van plan	Afwijking
Bestuur - Subdoelstelling 7	
Het uitgangspunt in het openbaar bestuur is 'Openbaar, tenzij'	Nog niet <i>alle</i> vergaderingen zijn op de site live te volgen en kunnen als digitaal verslag worden teruggezien. Het is aan de raad om een besluit te nemen over het plaatsen van camera's in een tweede ruimte in het gemeentehuis en de daarmee gemoeide kosten.

Wat gaat het kosten

Programma	3. Bestuur en veiligheid				
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
	2018	2018	2018	2018	2018
Lasten	5.347	20	5.367	179	5.546
Baten	23	0	23	0	23
Saldo van baten en lasten	-5.324	-20	-5.344	-179	-5.523
Reserves					
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	4	0	4	0	4
Resultaat	-5.320	-20	-5.340	-179	-5.519

Financiële analyse zomerrapportage 2018 - gewijzigde begroting 2018

Ten opzichte van de actuele begroting 2018 is het financieel effect van de mutaties in de zomerrapportage 2018 per saldo: € -/- 179.000 (nadeel). De belangrijkste mutaties kunnen als volgt worden toegelicht.

Programma		3. Bestuur en veiligheid		
Productnummer	Onderwerp	Bedrag in € 1.000	Inc. / Struct.	
201	Juridische ondersteuning	-25	I	
in verband met juridische bijstand vanuit advocatenkantoor op enkele ondernemingsdossiers wordt een overschrijding verwacht van €25.000.				
971	Bijdrage VGGM	11	I	
Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van de VGGM wordt het voordelig resultaat VGGM over 2017 verdeeld over de deelnemende gemeenten. Het resultaat voor de brandweertaken bedroeg 25.135. het resultaat voor GGD en JGZ 0-4 jaar is verwerkt binnen programma 1. Zoals gemeld in de kadernota 2019 was de jaarlijkse aanpassing van de loon- en prijscompensatie voor de brandweertaken niet geheel verwerkt in de bijdrage aan de VGGM 2018. Hiervoor wordt incidenteel €14.000 afgeraamd.				
8	Gemeentelijk samenwerking - Afdracht projecten VNG	-95	I	
In de kadernota is er voor de komende jaren al extra bijgeraamd voor de afdracht aan de VNG. Aangezien dit ook van toepassing is voor 2018, wordt in deze zomerrapportage € 95.000 opgenomen.				
2	Raadskosten - Accountantskosten	-20	S	
De accountantskosten zijn afgelopen jaar hoger uitgevallen dan verwacht en ook dit jaar is er geen dalende tendens zichtbaar.				
4	Wachtgeldverplichting	0	I	
Voor de vertrekkende bestuurders is een wachtgeldvoorziening gevormd. Op dit moment is er geen concrete informatie op basis waarvan de voorziening zou moeten worden aangepast.				
4	College - Overige kosten	-20	I	
In verband met de verkiezingen en wisselingen binnen het college zijn allerlei kleine uitgaven opgelopen.				
2	Raadskosten - Accountantskosten	-14	S	
Een deel van het budget voor accountantskosten is geboekt bij de raad, waar dit echter bij Control, programma 6 hoort te liggen. Dit is een technische wijziging.				
72	Verkiezingen - Honoraria	-16	I	
Na een uitspraak van de rechter betalen vrijwilligers meer belasting over het honorarium. Om dit te compenseren heeft gemeente Rheden het honorarium iets verhoogd. Dit dekken we uit de stelpost autonome kostenontwikkeling.				
Totaal		-179		

4 Dienstverlening

Programmadoelstelling

Verbetering van de dienstverlening aan inwoners, organisaties en bedrijven, door een deskundige, betrouwbare, flexibele en slagvaardige gemeentelijke organisatie, waarin ambitie en omvang op elkaar zijn afgestemd.

Ontwikkelingen

Social Media

Het social media gebruik is afgelopen jaren gigantisch toegenomen. Ook in gemeente Rheden zien we een toename van vragen via Twitter, WhatsApp en Facebook. Uit analyse, met een prognose t/m 2019, blijkt dat de uitvoerende taken 15 keer meer zijn ten opzichte van 2015. De inwoner weet ons via deze kanalen goed te bereiken.

Servicebalie met gastvrij ontvangst op locaties

Het gebiedsgericht werken op toegenomen locaties en de samenwerking van vakteams maakt dat we vanaf 2019 de gastvrouw ook inzetten op de locaties in Dieren en Velp. De consequenties zijn nog niet helder, doordat de besluitvorming voor aanpassing van de openingstijden en de herijking van de visie op dienstverlening eind 2018 zijn afgerond.

Website

Het is voor de (semi-)overheid al jarenlang verplicht om websites toegankelijk te maken (Bron: Pas toe of leg uit-beleid). Per 1 juli 2018 is de verplichting een wettelijke verplichting. Ook de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (2017) verplicht bedrijven en overheden om hun diensten toegankelijk aan te bieden. We willen voldoen aan de nieuwe Europese eisen voor toegankelijkheid op gemeentelijke website(s) en digitale applicaties. Wij stellen een plan van aanpak op voor de Digitale Toegankelijkheid 2018-2022.

Prestaties

Dit waren we van plan	Afwijking
Subdoelstelling 1: Wij bieden klanten een optimaal toegankelijke en bereikbare dienstverlening.	
Project Openingstijden: Onze openingstijden en het werken op afspraak (met en zonder afspraak langskomen) sluiten beter aan op de klantwensen, klantenstroom en onze eigen werkprocessen.	Het project is vertraagd. De oorspronkelijke oplevering was 1 ^e kwartaal 2018. De planning nu is 4 ^e kwartaal 2018.
De online dienstverlening wordt uitgebreid met WhatsApp.	WhatsApp is eind 2017 al ingevoerd. Een succes! Inwoners wisten ons meteen goed te vinden via dit kanaal. Het gebruik neemt toe.
We voeren de landelijke aanpak adreskwaliteit en -fraude uit door inzet van tijdelijk extra formatie.	In 2019 volgt een uitvoeringsplan. Doel is een kwaliteitsverbetering van de huidige aanpak.
Op projectmatige wijze implementeren we in de gehele organisatie een vernieuwde en professionelere telefonie inrichting.	Er is gekozen voor een regionale samenwerking met Arnhem, Renkum en de Connectie om kosten te besparen en professioneler te werken. De aanbesteding is vertraagd. De implementatie start in 2019.
Subdoelstelling 2: Onze processen zijn klantgericht en efficiënt.	
We implementeren een beter instrument en werkwijze voor	Het project is vertraagd. We sturen op realisatie van de prestatie eind 2018. Mogelijk

klanttevredenheidsonderzoeken, zodat het voor inwoners makkelijker is om deel te nemen. Zo ontvangen we betere sturingsinformatie en feedback voor meerdere klantprocessen.	gaan lopende en nieuwe dienstverleningsprojecten (Samen meer Service) eind 2018 door in een ander vorm.
Met procesbegeleiding door Klant in Beeld verbeteren we de klantgerichtheid en efficiëntie van processen bij de Omgevingswet en het Sociale domein.	Volgt uiterlijk in het 2e kwartaal van 2019. We realiseren al eerder een procesverbetering voor de Regie op Toegang.
We implementeren een App voor medewerkers, zodat inzien en afhandelen van meldingen openbare ruimte ook kan op locatie in de wijk.	De implementatie stagneert bij de leverancier. We onderzoeken een alternatief.
Subdoelstelling 3: We optimaliseren onze digitale dienstverlening.	
We realiseren de technische koppeling aan de 'Lopende zaken van Mijn Overheid', zodat ook via Mijn Overheid de status informatie beschikbaar is.	Realisatie in 2018 is onzeker. De capaciteit van Connectie ICT is de beperkende factor.

Wat gaat het kosten

Programma		4. Dienstverlening			
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
	2018	2018	2018	2018	2018
Lasten	2.192	-10	2.182	120	2.302
Baten	24	0	24	0	24
Saldo van baten en lasten	-2.168	10	-2.158	-120	-2.278
Reserves					
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0
Resultaat	-2.168	10	-2.158	-120	-2.278

Financiële analyse zomerrapportage 2018 - gewijzigde begroting 2018

Ten opzichte van de actuele begroting 2018 is het financieel effect van de mutaties in de zomerrapportage 2018 per saldo: € -/- 120.000 (nadeel). De belangrijkste mutaties kunnen als volgt worden toegelicht.

Programma		4. Dienstverlening	
Productnummer	Onderwerp	Bedrag in € 1.000	Inc. / Struct.
76	Salariskosten - Gemeentelijke service centra	-60	I
Door ziekteverzuim, de webcare ontwikkelingen en de zelfverantwoordelijke teams is er een tekort ontstaan op het salarisbudget KCC en de gemeentelijke service centra.			
76	Salariskosten - Gemeentelijke service centra	-60	I

We investeren om het tekort in de toekomst te verkleinen. Denk hierbij aan de afronding van mobiliteitstrajecten en andere maatregelen.	
Totaal	-120

5 Financiën

Programmadoelstelling

Het waarborgen van een solide financiële positie van de gemeente blijkend uit een evenwichtige en sluitende (meerjaren)begroting. We streven naar een gedegen en daadkrachtig financieel beleid.

Wat gaat het kosten

Programma	5. Financiën				
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
	2018	2018	2018	2018	2018
Lasten	1.351	941	2.292	-254	2.038
Baten	1.215	-55	1.160	-20	1.140
Saldo van baten en lasten	-136	-996	-1.132	234	-898
Reserves					
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	2.320	2.320	0	2.320
Resultaat	-136	1.324	1.188	234	1.422

Financiële analyse zomerrapportage 2018 - gewijzigde begroting 2018

Ten opzichte van de actuele begroting 2018 is het financieel effect van de mutaties in de zomerrapportage 2018 per saldo: € 234.000 (voordeel). De belangrijkste mutaties kunnen als volgt worden toegelicht.

Programma	5. Financiën		
Productnummer	Onderwerp	Bedrag in € 1.000	Inc. / Struct.
Product 134	Stelpost prijsstijgingen	176	S
De stelpost wordt ingezet ter dekking van de prijsstijgingen die zich op diverse programma's hebben voorgedaan.			
Product 134	Autonome kostenontwikkeling	78	S
De stelpost wordt ingezet ter dekking van de autonome kostenontwikkelingen die zich op diverse programma's hebben voorgedaan. Een voorbeeld van deze stijging zijn de extra lasten bij product 291 van programma 1 en product 72 van programma 4.			
Product 563	Parkeergelden	-20	S
De betaald parkeren zone is sinds 2016 beperkt. De verwachting was dat dit maximaal € 100.000 minder opbrengsten (parkeergeld en boetes) zou betekenen. De afgelopen jaren is er steeds incidenteel gemeld dat de opbrengsten achter bleven op de aangepaste begroting. Om de begrote ontvangsten voor parkeergelden structureel in balans te brengen met de werkelijke verwachte parkeergelden moet € 20.000 worden afgeboekt.			
Totaal		234	

6 Overhead

Doelstelling van het overzicht

In de BBV is voorgeschreven dat een apart overzicht wordt gegeven van de overhead. Het gaat er in dit geval om meer inzicht te geven in de totale kosten van overhead voor de gehele organisatie en daarmee ook meer zeggenschap over die kosten.

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Ontwikkelingen

Veranderingen in onze omgeving gaan met een enorme snelheid. Zowel maatschappelijk, politiek, technisch als economisch. Dat vraagt om een flexibele organisatie, die problemen voorziet, kan voorkomen en kan anticiperen. De organisatieontwikkeling richt zich dan ook op een wendbare netwerkorganisatie om in samenwerking met allerhande partners de vragen van de toekomst aan te kunnen. We spelen snel en flexibel in, maken slimme keuzes en delen kennis. Steeds vaker pakken we in de regio gezamenlijke opgaven op.

In 2018 zijn in onze organisatie de domeinen Sociaal, Ruimte en Bedrijfsvoering opgeheven en zijn er integrale teams gevormd. We startten pilots voor zelforganiserende teams vanuit de overtuiging dat meer regelruimte bij medewerkers leidt tot beter presteren en meer plezier in het werk.

De structuur is gewijzigd. Het DT en management is verkleind. Het team Strategie pakt voor een deel taken van directie op. Het aantal teammanagers is teruggebracht van 14 naar 9 met de bedoeling dat de komende 3 jaar nog verder te doen. Om die reden zijn op sommige teams nog voor 3 jaar teammanagers benoemd. Daarnaast begeleiden coaches de zelforganiserende teams en ontwikkelmanagers verbinden de buiten- en binnenwereld. Een operationeel manager is verantwoordelijk voor de optimalisatie van werkprocessen binnen de gebiedsteams.

In alle teams zijn de verschillende specialisten vanuit hun kennis, ervaring én samenwerkingsgedachte professioneel aan het werk. Steeds meer zoeken collega's elkaar op om af te stemmen ten behoeve van een goede dienstverlening aan onze inwoners. We werken steeds meer P-matig (in projecten, programma's of processen). Vooraf brengen we de gewenste resultaten in beeld, stemmen die goed af met de opdrachtgever en werken doelgericht.

Het team Strategie kijkt naar kansen die de toekomst biedt, sluit aan op strategische ontwikkelingen in onze omgeving en adviseert hierover directie en bestuur. Het team beleid brengt de vragen vanuit het bestuur en vanuit de gebieden samen. De gebiedsteams werken dicht bij onze inwoners en werken vanuit de vraag van de inwoners. Sociale en fysieke vraagstukken worden waar mogelijk in samenhang opgepakt. Dit levert mooie resultaten op. Dichtbij en met de bedoeling aan te sluiten bij de leefwereld van onze klanten en partners. Dit vraagt om andere werkprocessen en competenties van onze medewerkers.

In de overgang naar de nieuwe situatie hebben we bij de tijdelijke invulling van managementfuncties te maken met frictie- en implementatiekosten.

Prestaties

Er zijn in dit programma geen prestaties opgenomen.

Wat gaat het kosten

Programma		6. Overhead			
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
	2018	2018	2018	2018	2018
Lasten	13.259	-137	13.122	712	13.834
Baten	101	0	101	0	101
Saldo van baten en lasten	-13.158	137	-13.021	-712	-13.733
Reserves					
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	48	0	48	0	48
Resultaat	-13.110	137	-12.973	-712	-13.685

Financiële analyse zomerrapportage 2018 - gewijzigde begroting 2018

Ten opzichte van de actuele begroting 2018 is het financieel effect van de mutaties in de zomerrapportage 2018 per saldo: € -/- 712.000 (nadeel). De belangrijkste mutaties kunnen als volgt worden toegelicht.

Programma		6. Overhead	
Productnummer	Onderwerp	Bedrag in € 1.000	Inc. / Struct.
20	Directie - Boven formatieve salarissen	-105	I
Om verschillende redenen is van sommige mensen afscheid genomen. De kosten hiervoor hangen samen met de afspraken die gemaakt zijn. De afspraken en daarmee de kosten zullen in 2019 eindigen.			
50	Personeelondersteuning - Algemene verordening gegevensbescherming	-45	I
De gemeente Rheden moet voldoen aan de nieuwe AVG. In de kadernota is dit al voorzien voor de komende jaren. Voor 2018 wordt nog incidenteel bijgeraamd om ook in 2018 aan wet- en regelgeving te voldoen.			
50	Personeelondersteuning - Bijdrage A&O fonds	-20	I
Voorheen werd het A&O fonds direct uit het gemeentefonds gefinancierd. Dit is niet meer toegestaan. Voor 2019 en verder is dit al in de kadernota rechtgezet. Voor 2018 moet nog worden bijgeraamd.			
40	Facilitair - Gas	-20	I
Sommige rekeningen over 2017 zijn in 2018 vertraagd binnengekomen en betaald. Hierdoor is het budget voor 2018 onvoldoende.			
47	Salariskosten TAO	-75	I
Door de vele ontwikkelingen en veranderingen die momenteel spelen, is het nog niet mogelijk om al het werk door eigen werknemers te laten doen. De externe inhuur om deze problematiek op te vangen valt duurder uit. Voor het tweede deel van 2018 is dit al sterk terug gedrongen, maar niet voldoende om een overschrijding te voorkomen.			

50	Personeelondersteuning - Jubileum gratificaties	19	S
De jubileum gratificaties vallen al jaren lager uit. Daarom is besloten dit budget structureel te verlagen.			
50	Personeelondersteuning - HR21	-40	I
Momenteel lopen er nog steeds procedures en bezwaren omtrent HR21. Hier was bij de opstelling van de begroting geen rekening gehouden.			
47	TAO - Ibabs	-15	I
Ibabs is verder uitgerold. Hiervoor zijn cursussen geweest en additionele werkzaamheden verricht.			
200	Salariskosten - Friciekosten	-210	I
Als gevolg van de overgang naar de nieuwe organisatiestructuur ontstaan er tijdelijk frictie- en implementatie kosten. De tijdelijke invulling van een aantal managementfuncties om de omvorming naar zelfsturende teams mogelijk te maken leiden een incidenteel tekort. De vorming van het strategisch team gedurende 2017/2018 leidt weliswaar voor dit jaar tot een incidenteel tekort; ingaande 2019 ontstaat er een structureel overschot waarmee de tijdelijke managementfuncties gedeeltelijk kunnen worden gedekt. Ook het intern in de eigen organisatie beleggen van een aantal activiteiten heeft tot gevolg dat een aantal (restant) incidentele budgetten kunnen worden ingezet om de frictiekosten te beperken. Het betreft de restantbudgetten van; •Burgerparticipatie; er liepen meerdere projecten gericht op het betrekken van de burger bij de lokale overheid. Deze zijn samengebracht onder in het project Samen meer Service, € 25.000; •Huisvesting; het opdrachtgeverschap is belegd bij team strategie, daarmee kan het restant budget vervallen, € 38.000; •Onderzoek toekomst gemeente; restant budget kan vervallen, opdracht is meegenomen in het door team strategie uitgevoerde onderzoek Quickscan Duurzame Toekomst gemeente Rheden, € 20.000. Tot slot is het niet geheel mogelijk gebleken om de loonkosten van de projectleiders volledig uit projectgelden te dekken. Voor 2019 en verder zal hierop nader worden gestuurd om de loonkosten van de interne projectleiders zoveel mogelijk binnen de projecten onder te brengen.			
48	TAO - Lias	-20	S
De jaarrekening en begroting zijn sinds afgelopen jaar ook online en digitaal beschikbaar. Om dit voort te zetten is er €20.000 extra nodig.			
50	TAO - Klare Taal	-25	I
Het college heeft besloten het project Klare Taal een vervolg te geven.			
49	Control - Accountantskosten	14	S
Een deel van het budget voor accountantskosten is geboekt bij de raad, waar dit echter bij Control, programma 6 hoort te liggen. Dit is een technische wijziging.			
42	ICT - bijdrage Connectie	-170	S
Bij de bestuursrapportage van de Connectie is onze bijdrage € 170.000 hoger vastgesteld. Dit heeft te maken met autonome kostenontwikkelingen en kleine kaderwijzigingen.			
Totaal		-712	

7 Algemene dekkingsmiddelen

Doelstelling van het overzicht

In de BBV is voorgeschreven dat binnen het hoofdstuk Programma's een overzicht van de Algemene dekkingsmiddelen wordt opgenomen.

Wat gaat het kosten

Programma		7. Algemene dekkingsmiddelen				
(Bedragen x € 1.000)		Primitieve begroting	Begrotingswijziging en	Gewijzigde begroting	Begrotingswijziging en ZR	Gewijzigde begroting na ZR
		2018	2018	2018	2018	2018
Lasten		0	0	0	0	0
Baten		76.632	330	76.962	1.164	78.126
Saldo van baten en lasten		76.632	330	76.962	1.164	78.126
Reserves						
Toevoeging		0	0	0	0	0
Onttrekking		0	0	0	0	0
Resultaat		76.632	330	76.962	1.164	78.126

Financiële analyse zomerrapportage 2018 - gewijzigde begroting 2018

Ten opzichte van de actuele begroting 2018 is het financieel effect van de mutaties in de zomerrapportage 2018 per saldo: € 1.164.000 (voordeel). De belangrijkste mutaties kunnen als volgt worden toegelicht.

Programma		7. Algemene dekkingsmiddelen	
Productnummer	Onderwerp	Bedrag in € 1.000	Inc. / Struct.
Product 107	Dividend		
Het resultaat van de BNG was beter dan verwacht en daarnaast is het uitkeringspercentage verhoogd. Per saldo een voordeel van € 280.000		280	I
Product 130	Algemene uitkering	884	I / S
Op basis van de Meicirculaire stijgt de uitkering uit het gemeentefonds voor 2018. Dit wordt met name veroorzaakt door de compensatie voor de loon- en prijsstijgingen in het sociaal domein. Hiervan is € 778.000 structureel en € 106.000 incidenteel.			
Totaal		1164	

4 Bezuinigingen

Het hoofdstuk bezuinigingen heeft als doel zicht te houden op de voortgang van bezuinigingsmaatregelen, zoals die door uw raad in de afgelopen jaren zijn besloten. Ontwikkelingen die effect hebben op de realisatie van de bezuinigingsmaatregel worden vermeld bij het betreffende besluit.

Er worden alleen de ontwikkelingen voor 2018 toegelicht en eventuele aanvullingen op (nog) niet gerealiseerde bezuinigingen uit voorgaande jaren.

In deze paragraaf is een overzicht opgenomen van de (nog) niet gerealiseerde bezuinigingen uit voorgaande jaren. Deze bezuinigingen komen voort uit:

- D-14: Dekkingsplan 2014-2017
- B-15: Begroting 2015
- T-15: Transformatieplan 2015

Statusoverzicht

Gerealiseerde en realiseerbare bezuinigingen Programma	2018	2019	2020	2021	Formatie	
(Bedragen x € 1.000)					in Fte	x € 1.000
1- Sociaal Domein	2.133	2.542	2.542			
2 - Ruimtelijk Domein	3	3	3			
4 - Bedrijfsvoering en Dienstverlening	153	426	590		0,2	11
Totaal	2.289	2.971	3.135		0,2	11

Programma 1 - Sociaal Domein

Statusoverzicht

Product		Bron	2018	2019	2020	2021	Formatie	
(Bedragen x € 1.000)							in fte	x € 1.000
291	Theothorne	D-14	-	24	24		-	-
DIV	Transformatieplan	T-15	2.133	2.518	2.518		-	-
Totaal			2.133	2.542	2.542			

Toelichting voortgang

291 Theothorne

De bezuiniging is gepland voor 2017 en verder. Op basis van een aangenomen motie van de gemeenteraad is de bezuiniging voor de jaren 2017 en 2018 opgeschort.

DIV Transformatieplan

Het transformatieplan 2015 is door de raad vastgesteld op 30 juni 2015 en verwerkt in de begroting. De actualisatie is vastgesteld op 20 oktober 2015. In aansluiting op de Voorjaarsnota is de notitie "Twee jaar Transitie in Rheden" verstrekt aan de Raad. Hierin is aangegeven dat ten opzichte van de in het oorspronkelijke "Transformatieplan opgenomen versoberingen op de afdeling Toegang naar verwachting € 300 k minder kan worden bespaard. Dit is als nadeel in de meerjarenbegroting verwerkt. Dit is zowel in bovenstaande cijfers als in de meerjarenbegroting 2018-2021 verwerkt.

Programma 2 - Ruimtelijk Domein

Statusoverzicht

Product (Bedragen x € 1.000)		Bron	2018	2019	2020	2021	Formatie in fte x €.1000	
508	Vastgoed exploitatie verkoop woningen	D-18	450	-	-		-	-
546	Gezamenlijk beheer VRI's met Arnhem	D-14	3	3	3		-	-
Totaal			453	3	3		-	-

Toelichting voortgang

508 Vastgoed exploitatie verkoop woningen:

De bezuiniging is niet gerealiseerd door de verkoop van vastgoed, maar wel afgeboekt in de bestuursrapportage 2017. In het dekkingsplan van de begroting 2018 is opnieuw een incidentele taakstelling voor verkoop vastgoed opgevoerd van € 450.000. Dit betreft het pand Den Heuvel. De gemeente is actief bezig met de verkoop, maar de verwachting is dat de verkoop in 2018 erg moeilijk zal zijn. Er wordt gekeken naar welke (verkoop)acties er nog meer mogelijk zijn.

546 Gezamenlijk beheer VRI's met Arnhem:

Momenteel wordt het bestek voor het beheer van de VRI's van o.a. de gemeente Rheden geschreven, na de zomer 2018 vindt de aanbesteding plaats. Dit betekent dat vanaf 2019 dat de gemeente Arnhem het beheer en onderhoud aan de VRI's voor de gemeente Rheden gaat uitvoeren. De regie blijft bij de gemeente Rheden. Of hiermee de bezuiniging wordt behaald is nu nog niet te zeggen.

Programma 6 - Overhead

Statusoverzicht

Product (Bedragen x € 1.000)		Bron	2018	2019	2020	2021	Formatie in fte x €.1000	
20	Taakstelling formatie	B-15	65	140	140		-	-
42	ICT samenwerking	B-15	13	275	439		-	-
43	Functie medewerker basisregistratie	B-15	-	11	11		0.2	11
Totaal			153	426	590		0.2	11

Toelichting voortgang

20 Taakstelling formatie:

Deze taakstelling wordt in 2018 voor een deel en vanaf 2019 geheel gerealiseerd. Dit is reeds verwerkt in de meerjarenbegroting 2018-2021.

42 ICT samenwerking:

Uw raad heeft op 27 juli 2017 een positieve zienswijze gegeven over de begroting 2018 van de Uitvoeringsorganisatie De Connectie. De financiële consequenties, inclusief afboeking van de oude taakstelling uit 2014, zijn bij de voorjaarsnota 2017 in de meerjarenbegroting 2018-2021 verwerkt. De bezuiniging zal vanaf 2018 geleidelijk worden gerealiseerd.

43 Functie medewerker basisregistratie:

De bezuiniging staat gepland voor 2019 en volgende jaren.